

Direktoratet for
e-helse

Programstyremøte program Helhetlig samhandling

Møte 2/2021

12.03.2021

Programstyret for Program Helhetlig samhandling

Hans Löwe Larsen

Programmeier og leder av programstyret
Direktoratet for e-helse

Roger Schäffer

IT-direktør
Folkehelseinstituttet

Terje Wistner

Avdelingsdirektør e-helse
KS

Ole Johan Kvan

Enhetsleder IKT-koordinering
Helse Sør-Øst RHF

Thore Thommassen

Virksomhetsarkitekt
Hesledirektoratet

Kirsti Pedersen

Seksjonsleder
Oslo kommune

Bjørn Nilsen

IT-sjef
Helse Nord RHF

Odd Martin Solem

Divisjonsdirektør
NHN

Kristine Skjøthaug

Avdelingssjef e-helse og
velferdsteknologi
Stavanger kommune

Per Olav Skjesol

IKT Sjef
Helse Midt RHF

Jan Emil Kristoffersen

Seksjonssjef
Den norske legeförening

Kjetil Løyning

Leder e-helse
Agder

Endringer i programstyret siden forrige møte:

Ole Johan Kvan erstatter Rune Simensen (Helse Sør-Øst RHF)

Jan Emil Kristoffersen erstatter Torgeir H. Skavøy (Den norske legeförening)

Direktoratet for
e-helse

Godkjenning av innkalling og referat

Sak 9/21

Godkjenning av innkalling og referat | Agenda

Saksnummer	Sakstittel	Beskrivelse	Type sak
9/21	Godkjenning av innkalling og referat		Tilslutning
10/21	Oppsummering av innspill til program Helhetlig samhandling	<ul style="list-style-type: none">• Oppsummering av innspill fra programstyret	Orientering
11/21	Prosjekt Tillitstjenester, API og Grunndata (TAG)	<ul style="list-style-type: none">• Utkast til prosjektplan for prosjektet	Drøfting
12/21	Prosjekt Nasjonal informasjonstjeneste for laboratorie- og radiologisvar (NILAR)	<ul style="list-style-type: none">• Utkast til prosjektplan for prosjektet	Drøfting
13/21	Forprosjekt Helhetlig samhandling	<ul style="list-style-type: none">• Innspill til forprosjekt - status og videre prosess• Status plan for forprosjekt	Drøfting
14/21	Endring av navn for programmet	<ul style="list-style-type: none">• Prosess for navneendring	Orientering
15/21	Organisering og styring	<ul style="list-style-type: none">• Innspill til organisering og styring – status og videre prosess	Drøfting
16/21	Eventuelt		

Godkjenning av innkalling og referat | Referat

- Utkast referat sendt 17. februar, frist for innspill 24. februar
- Konkrete innspill til referatet fra
 - Kristiansand kommune mottatt 20. februar
 - Status: innarbeidet i sin helhet
- Endelig referat sendt 3. mars
- Annet
 - Notat fra RHFene mottatt 23. februar
 - Notat fra KS og kommuner mottatt 4. mars
 - Notat fra Den norske Legeforening mottatt 8. mars
 - Status: bearbeides som en del av pågående prosess (mer info i sak 10/21)

Direktoratet for e-helse

Referat programstyremøte Program Helhetlig samhandling

Møteleder: Hans Löwe Larsen til kl 13.55
Erik Hovde fra 13.55 til 14.30
Dato: 12. februar 2021
Referent: Kjersti Skavik
Møtenr.: 2/2021

Til stede: Erik M. Hansen, Helse Vest RHF
Rune Simensen, Helse Sør-Øst RHF
Bjørn Nilsen, Helse Nord RHF
Kirsti Pedersen, Oslo kommune
Kjetil Løyning, Kristiansand kommune
Odd Martin Solem, Norsk Helsenett
Torgeir Hoff Skavøy, Legeforeningen
Thore Thomassen, Helse Midt RHF
Roger Schaffer, Folkehelseinstituttet
Per Olav Skjesol, Helse Midt RHF

Forfall: Terje Wistner, KS
Kristine Skjøthaug, Stavanger kommune

Andre som var til stede: Henrik Linnestad, områdeansvarlig digital samhandling

#	Agenda	Type sak
1	Velkommen og presentasjon av deltagere	Orientering
2	Oppstart av programstyret	Orientering
3	Organisering og gjennomføring	Drøfting
4	Plan for forprosjekt	Drøfting
5	Plan for prosjektene	Drøfting
	Tililitstjenester, API og Grunndata og Nasjonal informasjonstjeneste for laboratorie- og radiologisvar	
6	Kommunikasjonsstrategi	Drøfting
7	Møtekalender 2021	Orientering
8	Eventuelt	

Direktoratet for e-helse
Postboks 6737 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Tlf.: 21 49 50 70 • postmottak@ehelse.no

Side 2

Utkast referat, 17. februar 2021

Direktoratet for e-helse

Referat programstyremøte Program Helhetlig samhandling

Møteleder: Hans Löwe Larsen til kl 13.55
Erik Hovde fra 13.55 til 14.30
Dato: 12. februar 2021
Referent: Kjersti Skavik
Møtenr.: 2/2021

Til stede: Erik M. Hansen, Helse Vest RHF
Rune Simensen, Helse Sør-Øst RHF
Bjørn Nilsen, Helse Nord RHF
Kirsti Pedersen, Oslo kommune
Kjetil Løyning, Kristiansand kommune
Odd Martin Solem, Norsk Helsenett
Torgeir Hoff Skavøy, Legeforeningen
Thore Thomassen, Helse Midt RHF
Roger Schaffer, Folkehelseinstituttet
Per Olav Skjesol, Helse Midt RHF

Forfall: Terje Wistner, KS
Kristine Skjøthaug, Stavanger kommune

Andre som var til stede: Henrik Linnestad, områdeansvarlig digital samhandling

#	Agenda	Type sak
1	Velkommen og presentasjon av deltagere	Orientering
2	Oppstart av programstyret	Orientering
3	Organisering og gjennomføring	Drøfting
4	Plan for forprosjekt	Drøfting
5	Plan for prosjektene	Drøfting
	Tililitstjenester, API og Grunndata og Nasjonal informasjonstjeneste for laboratorie- og radiologisvar	
6	Kommunikasjonsstrategi	Drøfting
7	Møtekalender 2021	Orientering
8	Eventuelt	

Direktoratet for e-helse
Postboks 6737 St. Olavs plass, 0130 OSLO • Besøksadresse: Verksledveien 1, 0277 Oslo
Tlf.: 21 49 50 70 • postmottak@ehelse.no • www.ehelse.no

Endelig referat, 3. mars 2021

Direktoratet for
e-helse

Oppsummering av innspill til program Helhetlig samhandling

Sak 10/21

Innspill fra programstyret | Dialog og prosess med programstyrerepresentantene

Dialog med Helse- og omsorgsdepartementet

- Oppfølging etter programstyremøtet

Dialog med programstyrerepresentantene

- Den norske Legeforening 2. mars
- Helse Sør-Øst 2. mars
- Helse Midt 3. mars
- Folkehelseinstituttet 5. mars
- Helsedirektoratet 5. mars
- Norsk helsenett 8. mars
- KS og kommuner 12. mars

Skriftlige innspill

- Referat fra programstyremøtet
 - «2021-02-12 Endelig referat programstyremøte PHS»
- Fra de fire RHFene
 - «Notat om innspill til programstyret Helhetlig samhandling 23022021»
- Fra KS og kommuner
 - «2021-03-03 Notat til programmet for helhetlig samhandling»
- Fra Den norske Legeforening
 - «Invitasjon til deltagelse i program helhetlig samhandling» datert 5.3.2021

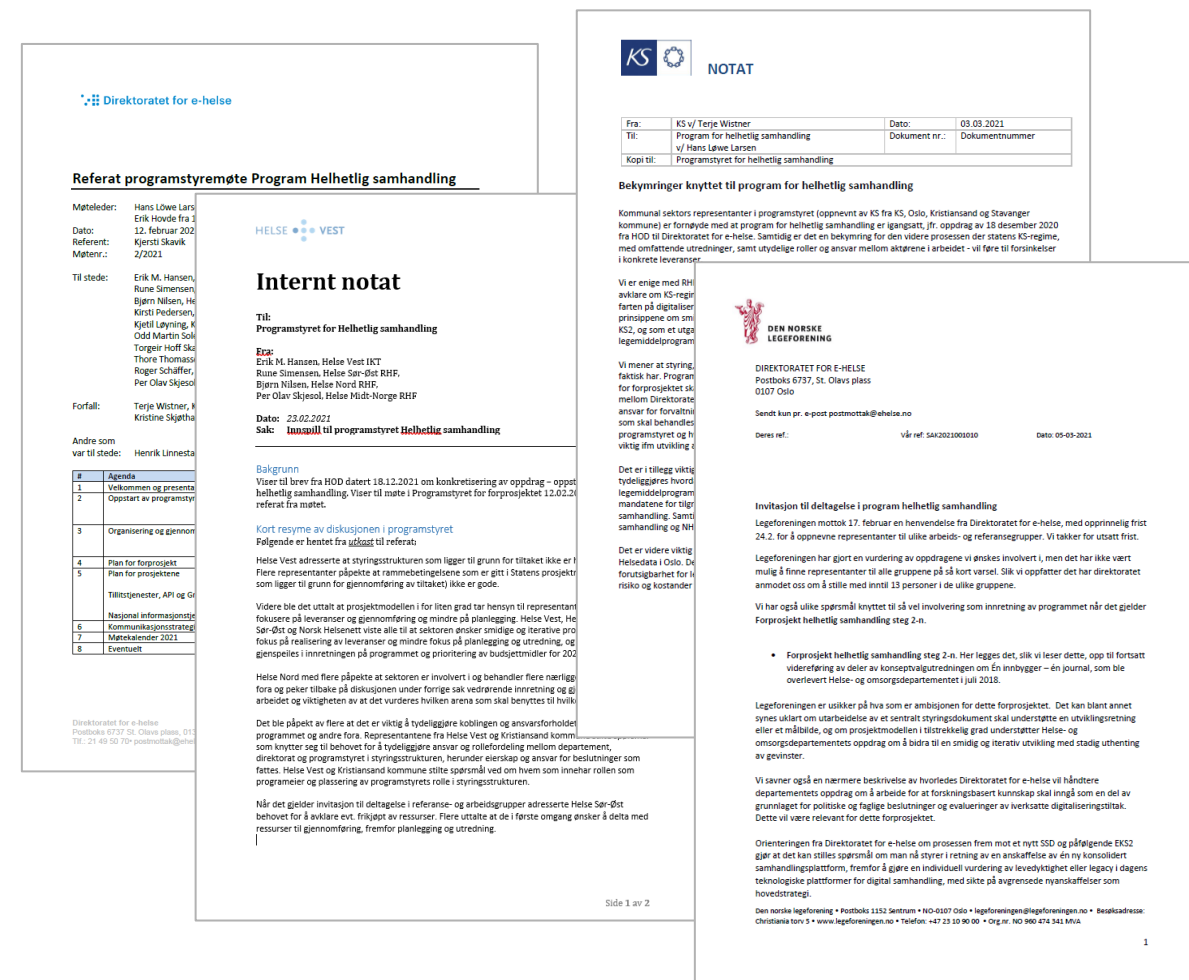
Rammebetingelser

Innretning: Organisering og styring

Innretning: TAG, NILAR, Forprosjekt

Innspill fra programstyret | Dialog og prosess med programstyret

Rammebetingelser

- Ønske om avklaring på hvilket **handlingsrom** programmet har innenfor styringsrammen (P50) på 754 MNOK (Estimatene som ligger til grunn for styringsrammen er estimert i Akson, og kvalitetssikret av EKS)
- Behov for å avstemme ambisjonsnivå i sektor ut over steg 1
- Forprosjekt
 - **Kostnadsfordeling** slik den nå foreligger er det liten oppslutning til
 - **KS-2-ordningen** vurderes som lite hensiktsmessig
 - **Målbildet** som ligger til grunn er et greit utgangspunkt for videre arbeid

Innretning: Prosjekter

- TAG og NILAR
 - Få innspill, håndteres
- Forprosjekt
 - **Kostnadsfordeling** må vurderes på nytt
 - **KS-2-ordningen**: Behov for avklaring av handlingsrom
 - **Målbilde** er greit utgangspunkt
 - behov for en verifisering av informasjonstjenestene og prioritering av disse
 - målbildet må kunne absorbere endringer etter hvert som vi vinner erfaring og læring

Innretning: Organisering og styring

- Tydeliggjøre **ansvar** og **rollefordeling** mellom departement, direktorat og programstyret i **styringsstrukturen**, herunder eierskap og ansvar for **beslutninger** som fattes
- Tydeliggjøre **koblingen** mellom **program** og **andre fora** (hvilke arenaer som skal benyttes til hvilket formål)
- Fokus på **smidige** og **iterative prosesser** og realisering av **leveranser**. Mindre **planlegging** og **utredning**

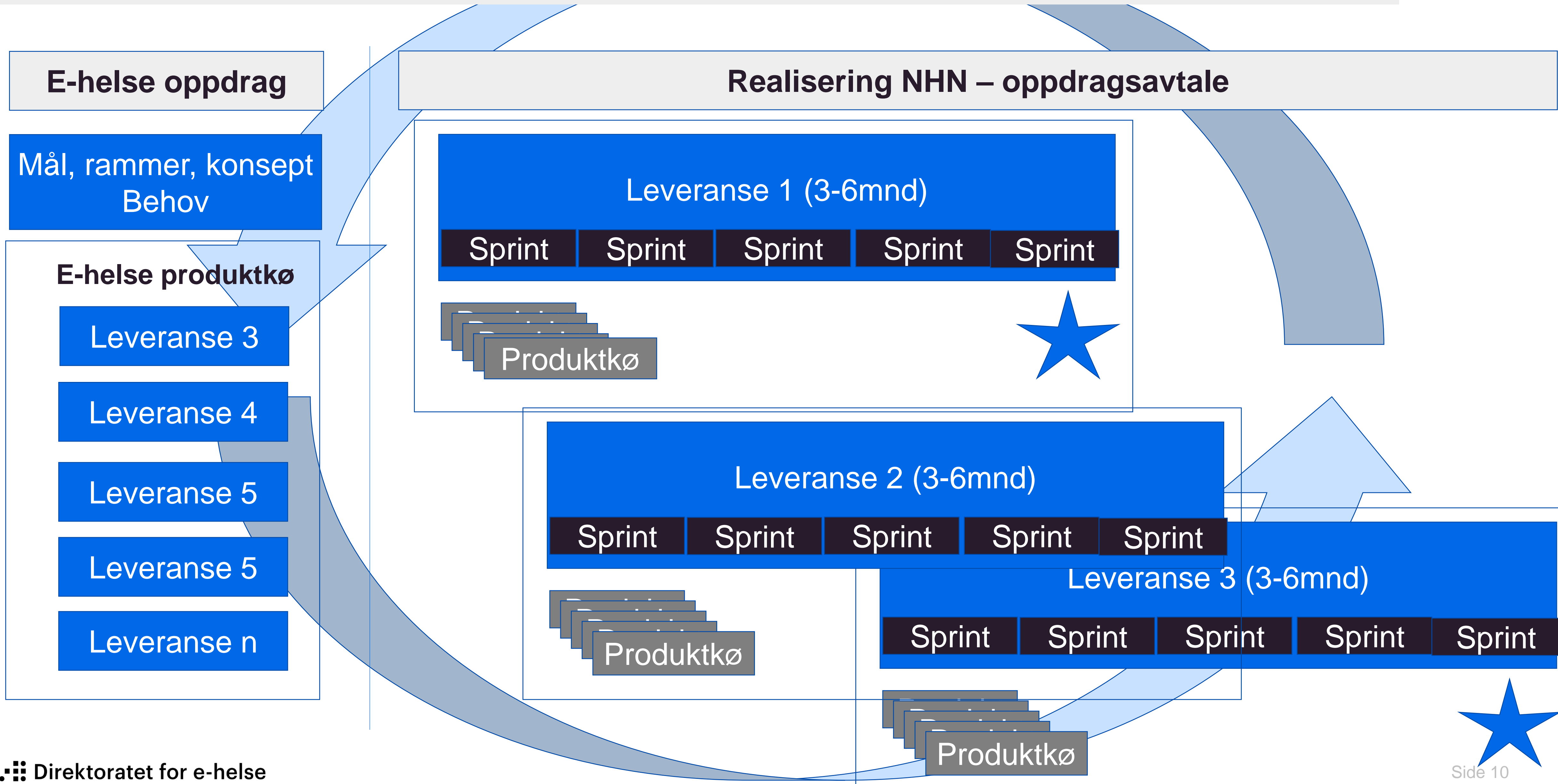

Direktoratet for
e-helse

Prosjekt Tillitstjenester, API og Grunndata (TAG)

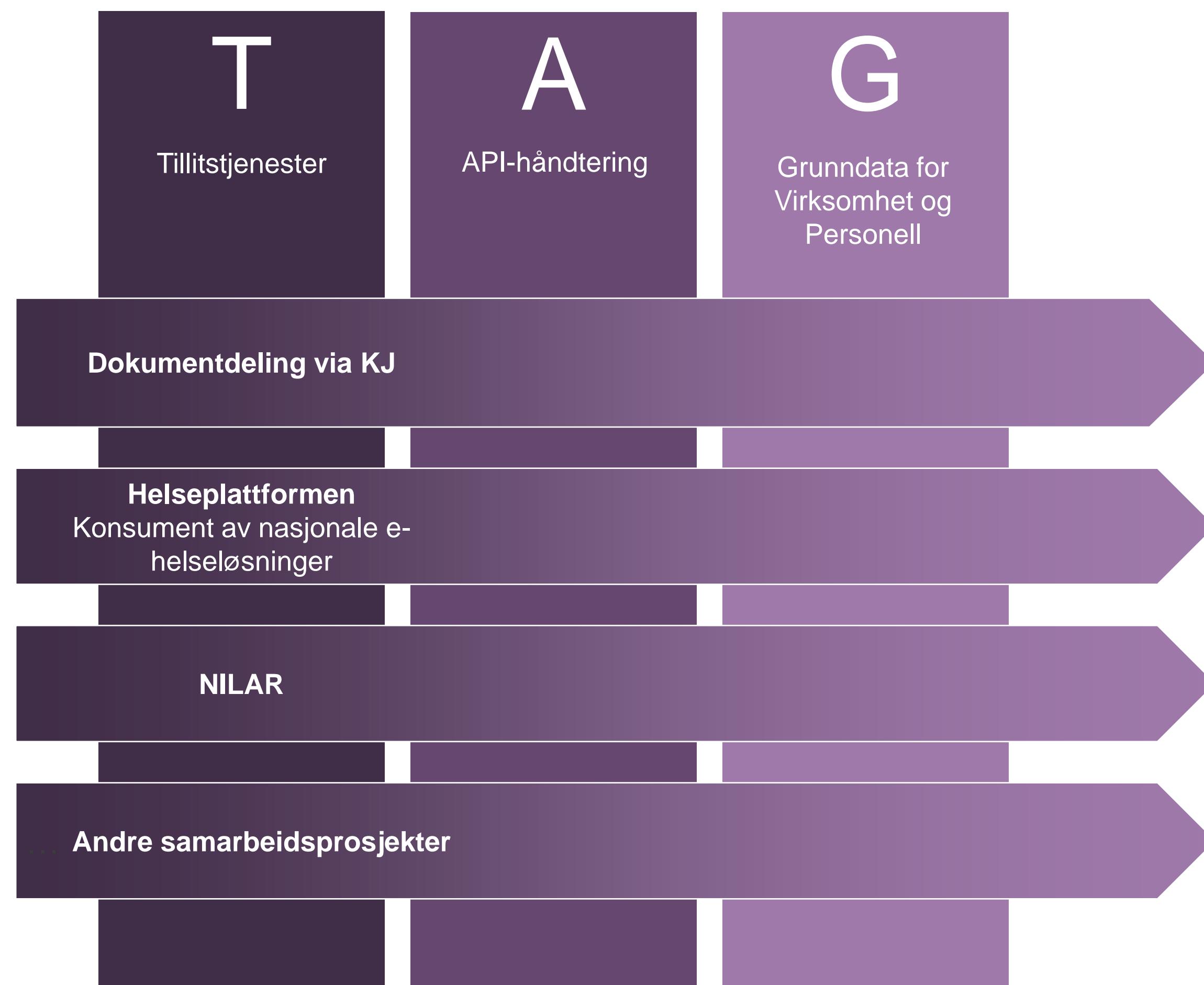
Sak 11/21

Foreløpig leveransemodell for realiseringsprosjektene TAG og NILAR

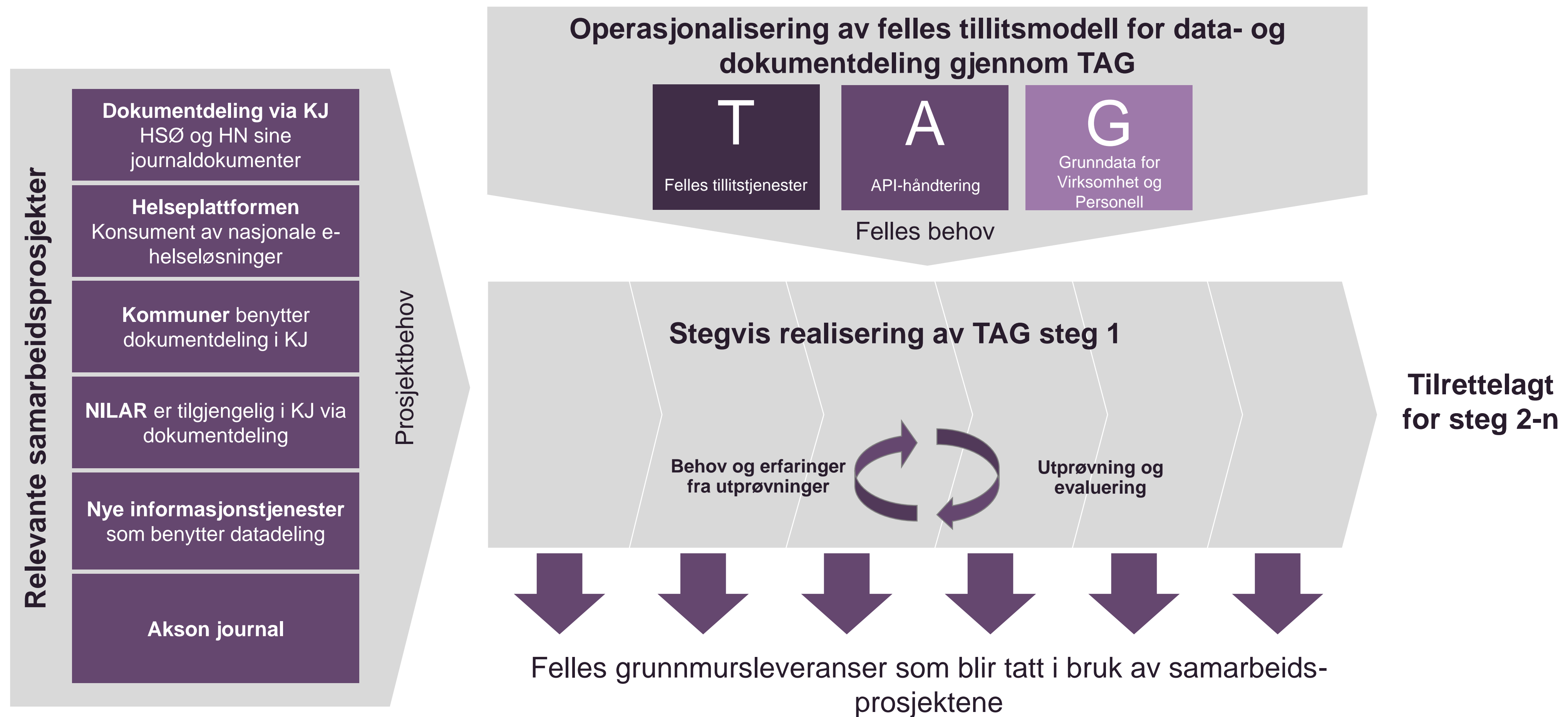

Prosjekt skal legge grunnlaget for trygg og sikker dokument- og datadeling i helse- og omsorgssektoren

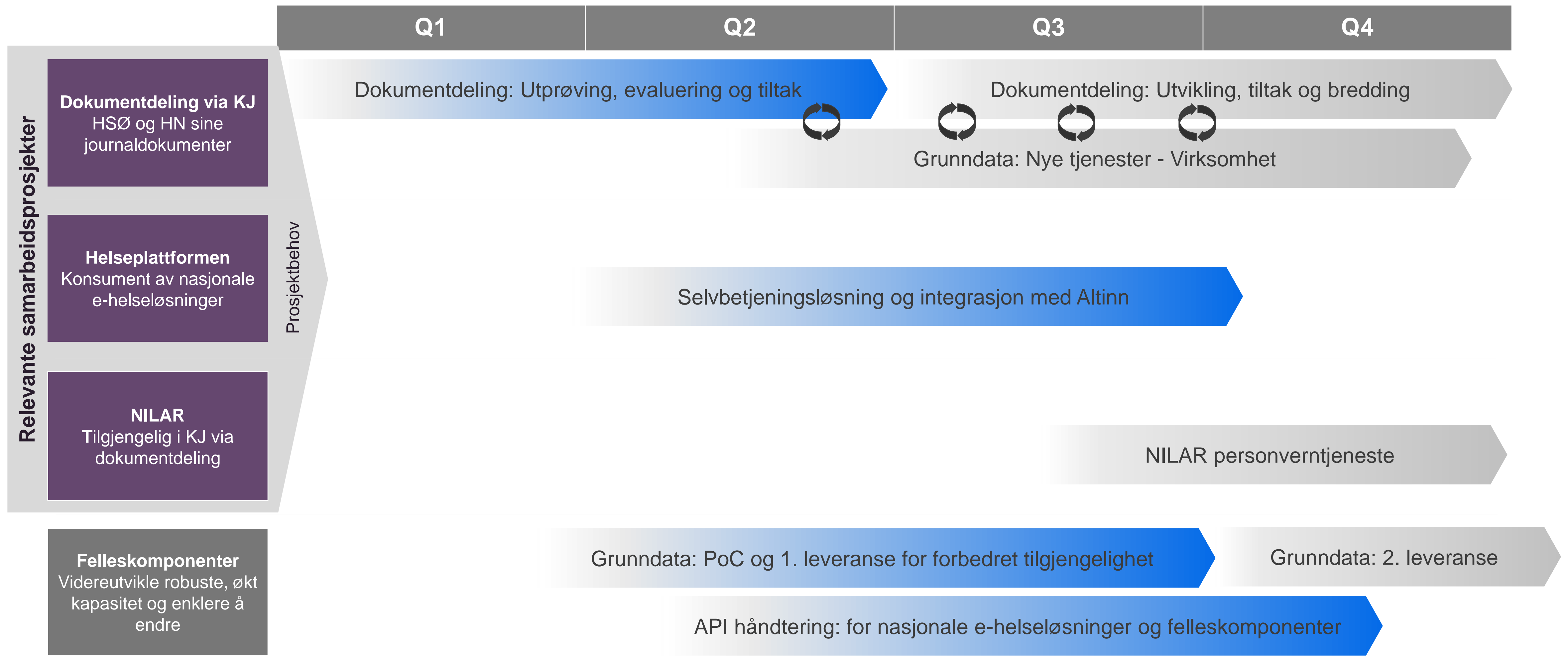
- Prosjektet Gjennom tre aktivitetsområder: **Tillitstjenester, tilgjengeliggjøring av API og Grunndatatjenester**
- TAG skal legge til rette for nye samhandlingsformer i prosjekter som **Dokumentdeling via KJ, Helseplattformen, NILAR**, med mer
- Vi skal også videreutvikle eksisterende felleskomponenter ved å øke **kapasitet, tilgjengelighet** og gjøre de lettere å **ta i bruk**

Forslag til gjennomføringsstrategi – stegvis realisering sammen med relevante utprøvings- og samarbeidsprosjekter

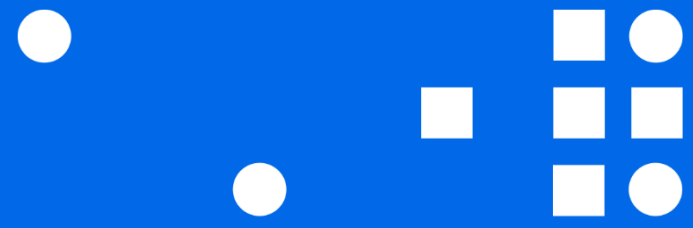

Foreløpig leveranseplan og status for 2021

Skisse til stegvis gjennomføring 2021 til 2024

Aktivitet	2021	2022	2023	2024
T Felles tillitstjenester	Dokumentdeling i KJ	For NILAR	For informasjonstjenester i helhetlig samhandling (steg 2-n)	
	Integrasjon Helseplattformen	Personverntjeneste for sperring av personell og virksomhet	Personverntjeneste for nasjonale løsninger	
A API-håndtering	For for E-helseløsninger og felleskomponenter			
G Grunndata for Virksomhet og Personell	Økt tilgjengelighet og kapasitet			
		Nye tjenester for samhandling	Nye tjenester for Akson	

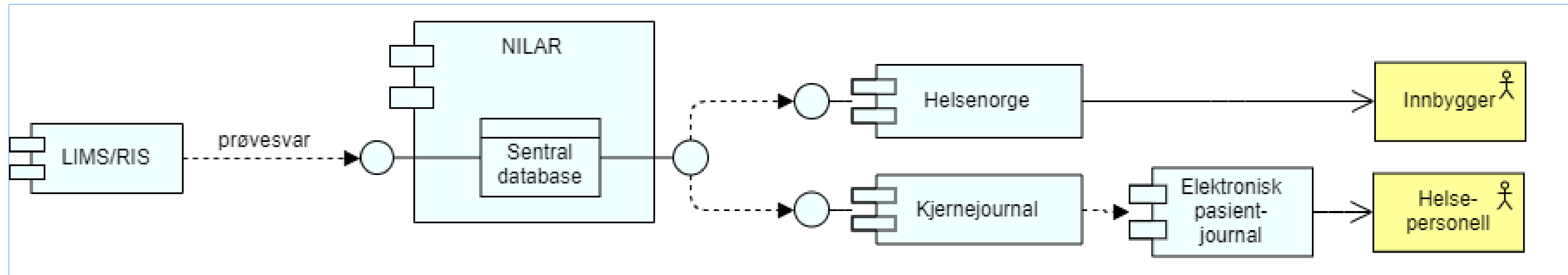

Direktoratet for
e-helse

Prosjekt Nasjonal informasjonstjeneste for laboratorie- og radiologisvar (NILAR)

Sak 12/21

Nasjonal informasjonstjeneste for oppslag av laboratorie- og radiologisvar

Hovedmål

- innbyggere får helse- og omsorgstjenester av høyere kvalitet og økt pasientsikkerhet
- mer effektiv ressursbruk i helse- og omsorgstjenesten

Delmål

- opprette en **komplett** nasjonal informasjonstjeneste over prøvesvar
- understøtte **samhandling mellom helsepersonell** som er involvert i helsehjelpen ved at en kan se alle prøvesvar, ikke bare de en selv har rekvirert
- sette **pasienten i sentrum**, slik at pasienten skal slippe å gjenta informasjon og skal kunne bruke laboratorie- og radiologisvar, samt at innbygger kan **delta aktivt** i egen helsehjelp ved å ha tilgang til informasjon, følge trender mv
- understøtte utlevering av prøvesvar til **sekundærbruk**

Rettsgrunnlag

- Dialog pågår med HOD om behov for rettsgrunnlaget for NILAR
- Prosjektet har til nå hatt fokus på å gi HOD kunnskap om det helhetlige målbildet for samhandling og anbefalt løsning for NILAR gjennom presentasjoner og å svare ut konkrete spørsmål
- Prosjekt har vurdert flere alternativer og inndelt disse i
 - Kort sikt (ikke regelverksutvikling)
 - Lang sikt (regelverksutvikling)

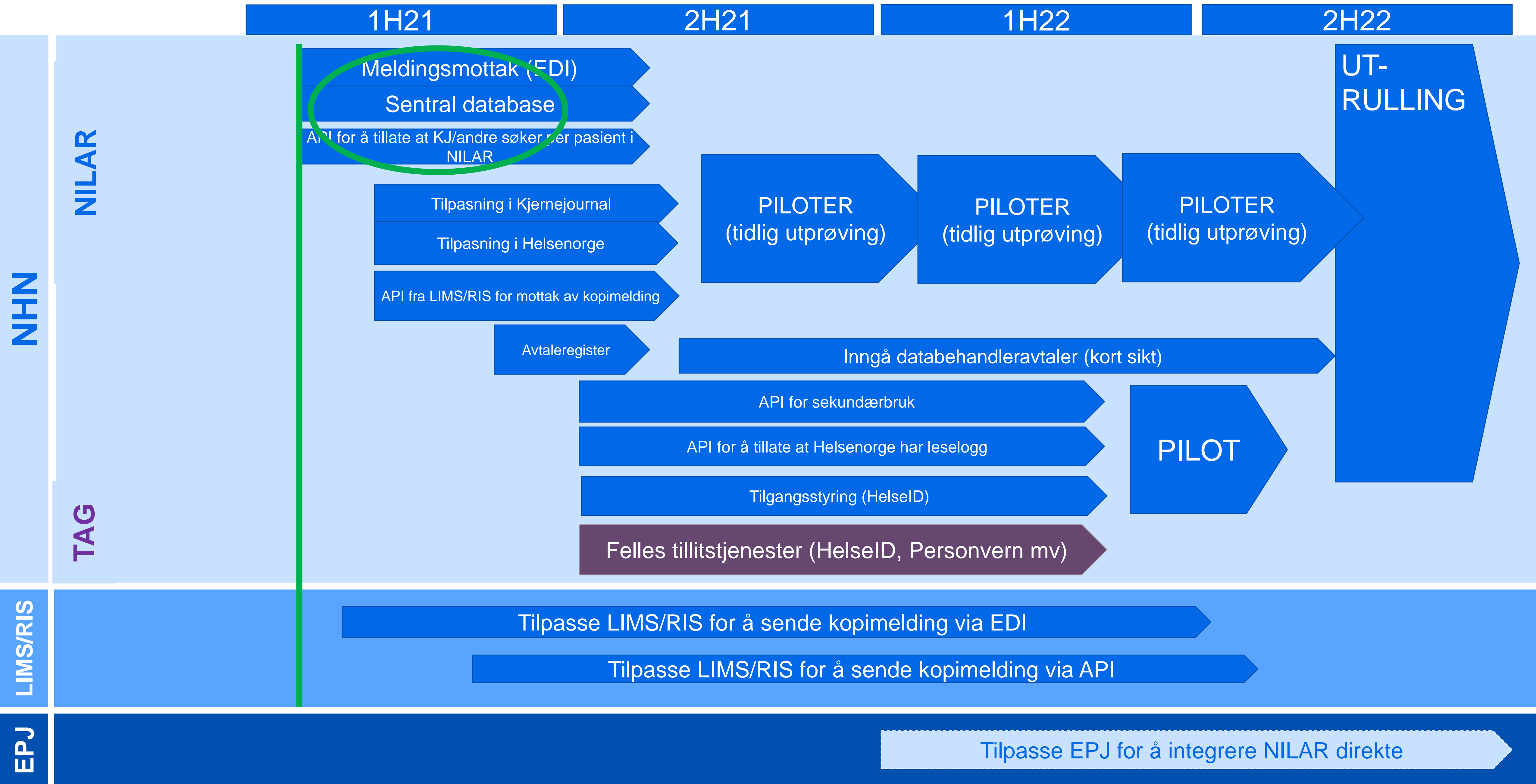
KORT SIKT – INNENFOR GJELDENDE RETT:

- Pågår en prosess og dialog med HOD for å vurdere mulighetene
- Utreder
 - Bruk av hjemmel i kjernejournal
 - Avtalesamarbeid (§9) mellom virksomhetene

LANG SIKT – KREVER REGELVERKSUTVIKLING:

- Pågår en prosess og dialog med HOD for å vurdere mulighetene
- Regelverksutvikling er tidkrevende arbeid

Foreløpig til leveranseplan (kort sikt)

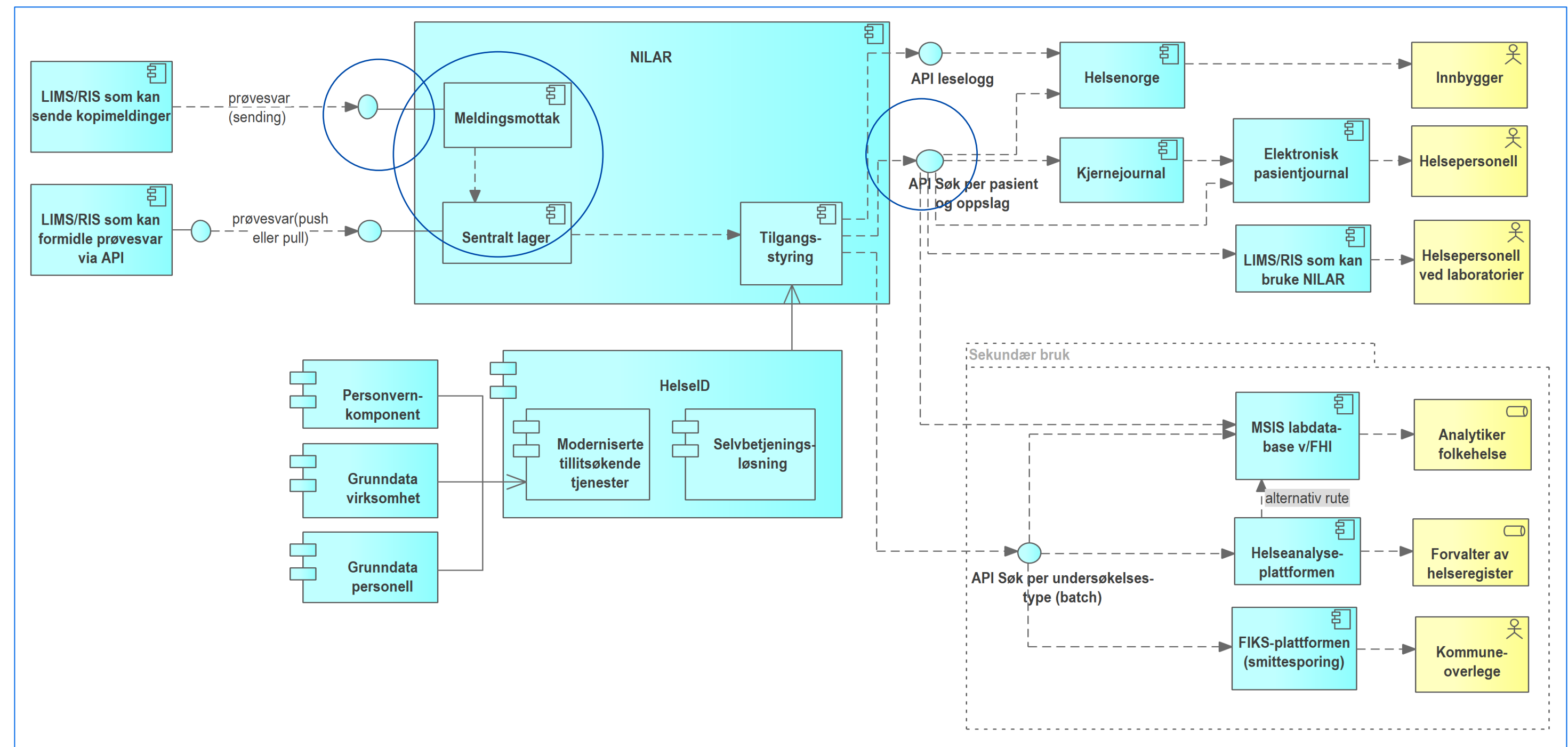
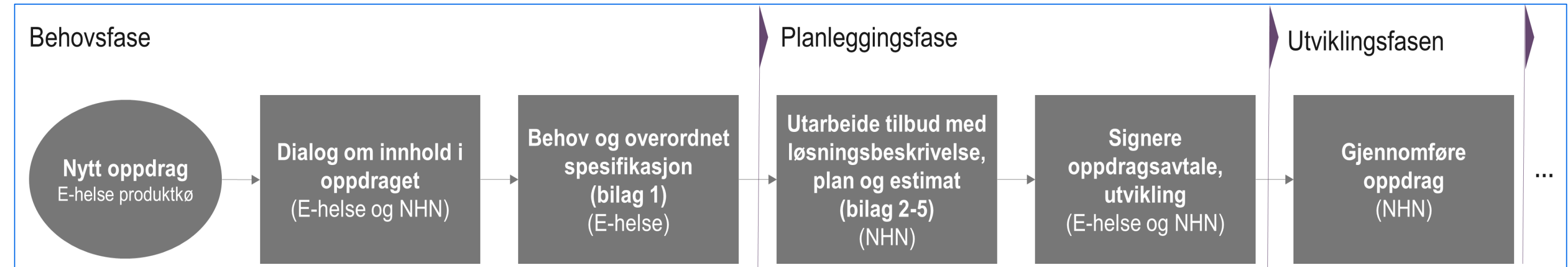

Oppdragsavtale med NHN

Oppdragsavtale nr. 1

- E-helse og NHN har god dialog om innhold oppdraget
- Meldingsmottak for prøvesvar, sentral lagring og API for søk er omfanget for første oppdrag (må på plass uavhengig av rettsgrunnlag)
- Avventer tilbakemelding fra NHN

Direktoratet for
e-helse

Forprosjekt Helhetlig samhandling

Sak 13/21

Forprosjekt
steg 2-n

Usikkerhet

- RHF'ene vurderer at modell for kostnadsfordeling ikke er rettferdig og at investeringen kan utnyttes bedre med lokal styring
- Ikke entydig hvilken medinnflytelse kommunal sektor har som er viktig ifm fordeling av kostnader og gevinster mellom kommune og stat

- KS2-ordningen vurderes som uhensiktsmessig for digitalisering- og utviklingsprosjekter, og det foreslås en mer smidig prosjektgjennomføring og raske leveranser enn hva som forstås av Statens prosjektmodell/KS2

- Dialogmøtene viser at målbildet er et utgangspunkt, men det kan ikke være fast og det må vurderes opp mot dagens behov.
- Manglende tillit til tidligere prosess (Akson); for omfattende og tok ikke tilstrekkelig høyde for de kontinuerlige endringene i helsesektoren.

- Forsinkelse i av arbeidet grunnet uenighet om rammebetingelser. Ikke tilslutning til prosjektplan og plan for forankring og involvering. Ikke tilstrekkelig ressursbidrag fra sentrale aktører og arbeidsmøter planlagt i mars utsatt til april.

- Styrings- og beslutningsstrukturen er utydelig, det er behov for tydeliggjøring
- Innspill på at sektorsamarbeidet må være mer forpliktende enn hva som er tilfellet i dag

Tiltak

- Direktoratet har dialog med HOD for å avklare gjeldende rammebetingelser og videre behandling.

- Forprosjektet har avtalt erfaringsutveksling med Autosys (SVV), NAV og Skatt for å undersøke mulighetsrommet til en mer smidig/lærende gjennomføring.
- Regelmessig avstemming med HOD/FIN og ekstern kvalitetssikring som del av arbeidet med SSD

- Verifisere målbilde og informasjonstjenestene mot arbeidet som pågår i Helseplattformen (erfaringsbasert)
- Vurdering om helhetlig samhandling kan planlegges og gjennomføres i henhold til veikart for nasjonale e-helseløsninger

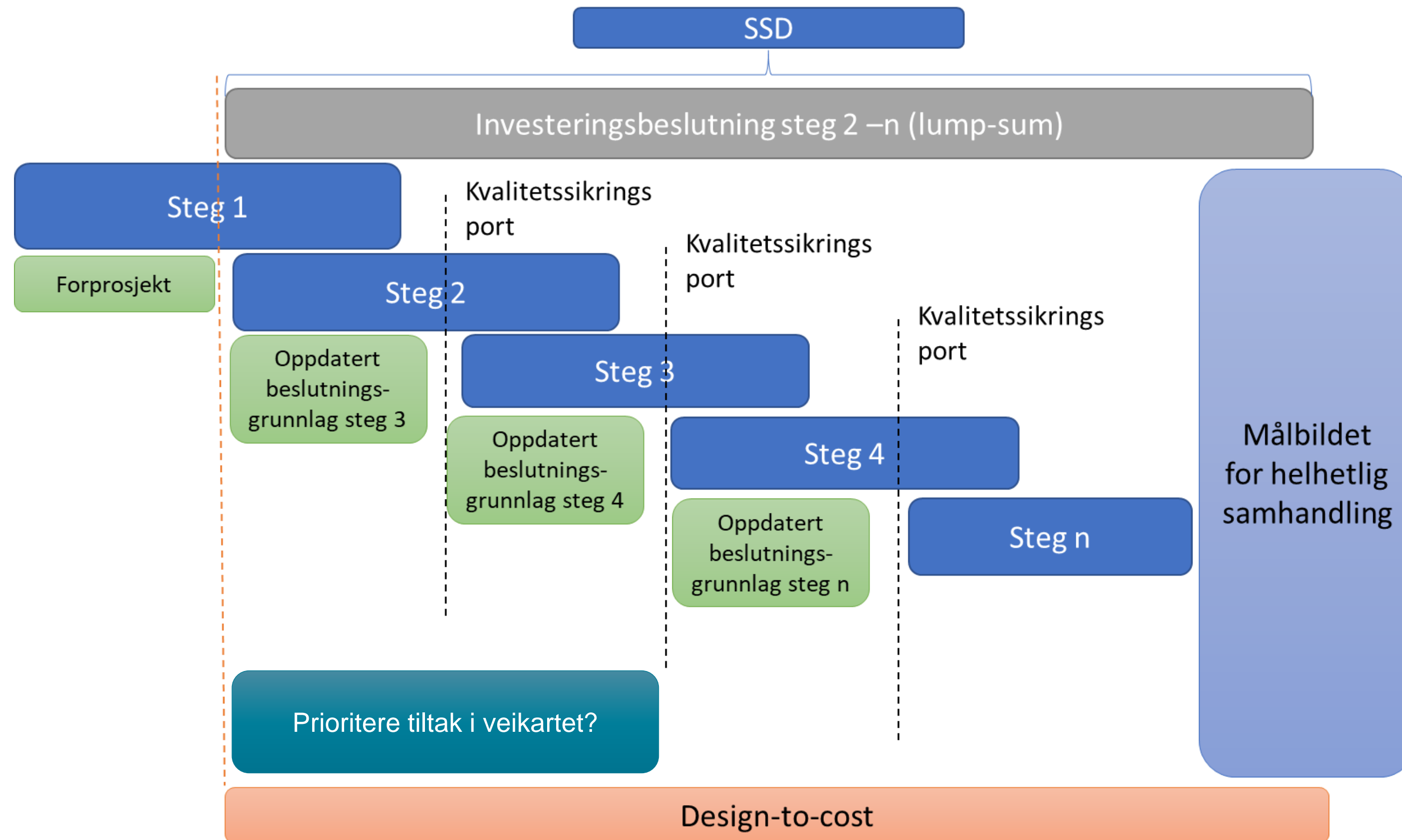
- Avgrense forprosjektet til kun steg 2 (en vurdering som del av 30. april)
- Vurdere forlengelse av forprosjektet for å gi sektor bedre tid til å aktivt bidra i arbeidet.

- Programmet jobber videre med styrings- og beslutningsstruktur
- Sikre at plan for bruk av programstyret og andre fora/utvalg er i tråd med forprosjektets behov
- Se nærmere på Helseplattformens styringsmodell som baserer seg på fullmakter innenfor nivåene i styringsstrukturen - desentralisering

Vurderinger av mulighetsrommet i KS-ordningen og en smidig tilnærming

- Målet med KS-ordningen er å unngå feilinvesteringer gjennom et tydelig målbilde og holde god kontroll med kostnader og nytte
 - Et verktøy for å lykkes med prosjektgjennomføringen
 - Sannsynliggjøre at prosjektet lykkes innenfor kostnadsrammen
 - Rask og løpende realisering av gevinster
- Forprosjektet er enig i at kravene i dagens KS-ordning ikke er godt nok tilpasset komplekse digitaliseringsprosjekter
- Det legges nå en plan for å utnytte handlingsrommet som ligger i KS-ordningen
 - Erfaringsutveksling med pilotprosjekt i NAV og Skatteetaten, samt Autosys-prosjektet til Statens vegvesen

Hvordan kan vi planlegge realiseringen på best mulig måte?

Forslag til neste steg i forprosjektet

Målbilde og omfang

- Vurdere målbilde og informasjonstjenestene med arbeidet som pågår i Helseplattformen og presenterer dette for programstyret.
- Legge til rettet for at helhetlig samhandling kan planlegges og gjennomføres sammen med veikart for nasjonale e-helseløsninger
- Arbeidsgruppemøter for å avklare vesentlige mangler i målbildet, hvilke deler av målbildet som vil realiseres helt eller delvis av pågående tiltak (dagens veikart), hva kan gjenbrukes, hva er manglende tekniske kapabiliteter, og hvordan samhandlingsplattformen kan realiseres.

Gjennomføringsstrategi

- Gjennomføre erfaringsutveksling med Autosys (SVV), NAV og Skatt for å undersøke mulighetsrommet til en mer smidig/lærende gjennomføring, og presenterer dette for programstyret.
- Arbeidsgruppemøte(r) for å vurdere og foreslå en tilnærming som gir økt leveransetakt for prosjektgjennomføringen (smidige leveranser og læring innenfor mulighetsrommet til KS2), og som kan behandles i programstyret

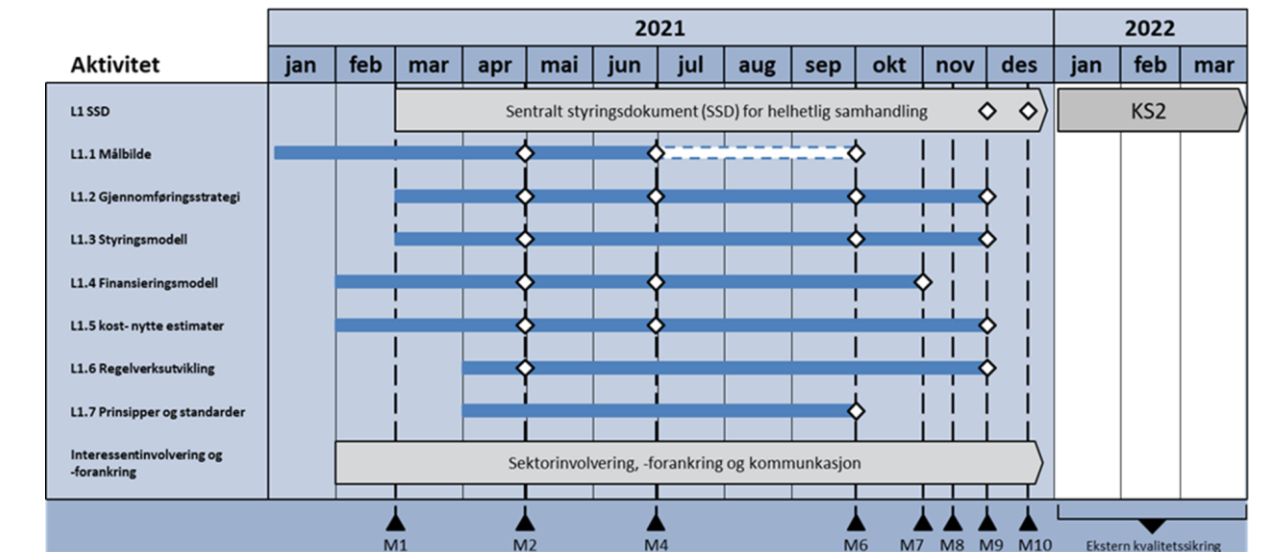
Kost- nytte estimer

- Starte arbeid med kost og nyttevurderinger av endringstiltakene for å kunne beskrive den overordnede kostnaden, gevinstene og risikoen. Arbeidet vil være grunnlag for å vurdere kostnadsfordeling mellom aktørene, inklusive stat
- Arbeidsgruppemøte(r) for å estimere kostnader og nytte for virksomhetene som skal ta i bruk samhandlingsfunksjonaliteten. (NHN, HF og Kommuner)

Andre tiltak?

- Innspill fra programstyret innenfor oppdragets mandat

Plan for forprosjektet

- Utkast til prosjektplan etablert med utgangspunkt i oppdraget fra HOD og gjeldende rammebetingelsene. Vi er samtidig avhengig av sektor for at en plan skal være gjennomførbar.
- Forprosjektet foreslår at planen behandles i programstyremøtet i april, og at endelig plan kan oversendes til HOD den 30. april.

Direktoratet for
e-helse

Endring av navn for programmet

Sak 14/21

Innspill til endring av programnavn

Program helhetlig samhandling

Samhandlingsprogrammet

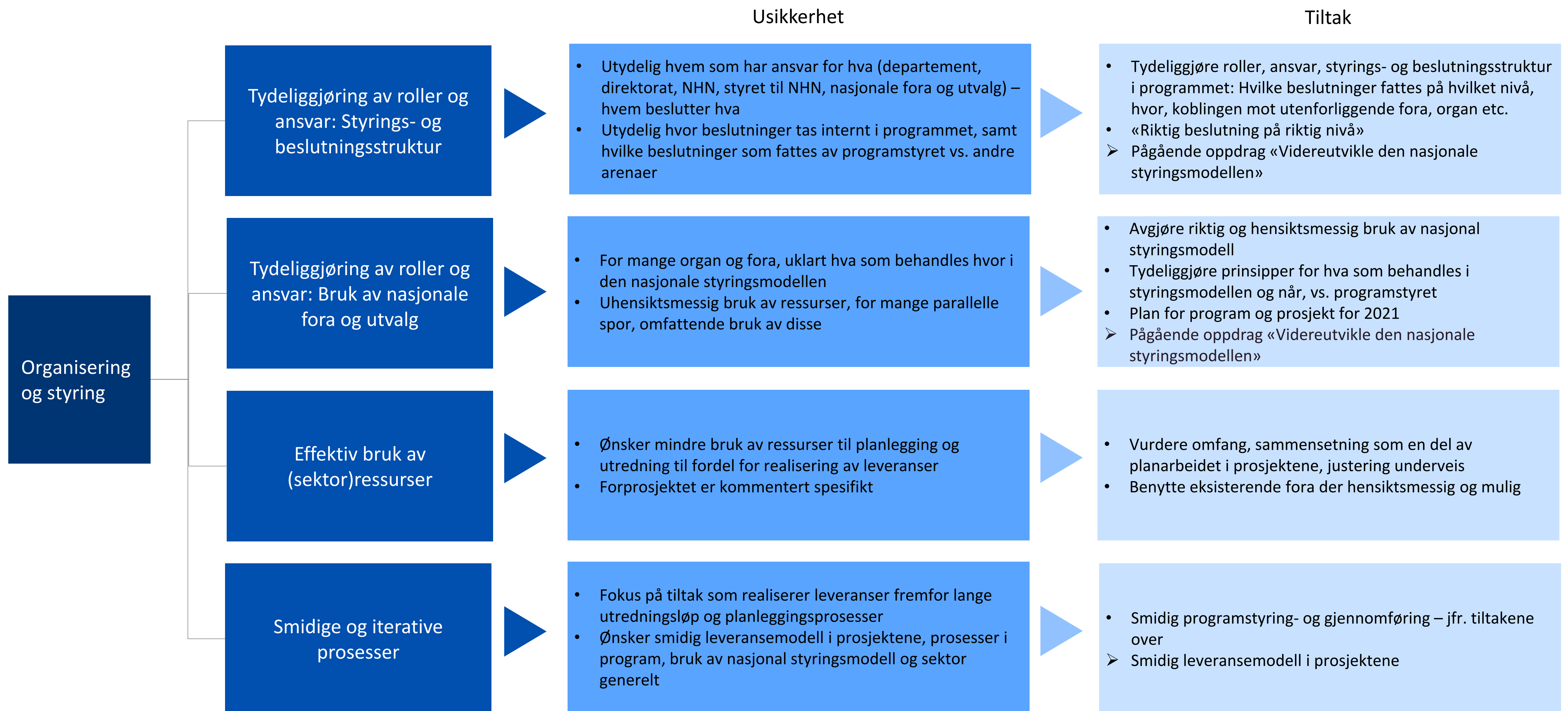
Program digital samhandling

Direktoratet for
e-helse

Organisering og styring

Sak 15/21

Direktoratet for
e-helse

Eventuelt

Sak 16/21

Eventuelt

Møtekalender 2021

- 12. februar kl. 1300-1430
- 12. mars kl. 1300-1500
- (23. april kl. 1330-1530)
- 12. mai kl. 1300-1500
- 16. juni kl. 1300-1500
- 26. august kl. 1200-1400
- 20. oktober kl. 1300-1500
- 1. desember kl. 1300-1500

Direktoratet for
e-helse

**Takk for i dag og
velkommen til neste møte!**

Programeier **Hans Löwe Larsen**, Hans.Lowe.Larsen@ehelse.no

Programleder **Erik Hovde**, Erik.Hovde@ehelse.no

Ass. programleder **Kjersti Skavik**, Kjersti.Skavik@ehelse.no